

PIAȚA PRIMARĂ

În august 2023, în Registrul emitenților de valori mobiliare (REVM) au fost înregistrate 9 emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare totală de 2,96 mil. lei, ceea ce constituie o creștere cu 1,94 mil. lei comparativ cu luna august a anului precedent (Tabelul nr. 1), (Diagrama nr. 1).

Totodată, în raport cu luna iulie a anului curent, volumul total al emisiunilor de acțiuni în luna de referință a înregistrat o descreștere cu 33,56 mil. lei sau de circa 12,3 ori.

Sumar, de la începutul anului (ianuarie-august 2023) au fost efectuate 43 de emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 5318,12 mil. lei, dintre care: acțiuni, în volum de 5147,86 mil. lei și obligațiuni în volum de 170,26 mil. lei. Astfel, creșterea volumului total de valori mobiliare, comparativ cu perioada similară a anului precedent, a constituit 3566,66 mil. lei sau de circa 3 ori.

În ianuarie-august 2023, fluxul de investiții străine a constituit 14,85 mil. lei sau 0,28% din totalul emisiunilor de valori mobiliare, care, comparativ cu anul 2022, este în descreștere cu 28,46 mil. lei sau de circa 2,9 ori. Evoluția volumului și a numărului emisiunilor de acțiuni în ianuarie-august 2019-2023 este reflectată în Diagrama nr. 2 și Diagrama nr. 3.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În august 2023, pe piața secundară au fost efectuate 176 de tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 54,44 mil. lei, volumul acestora fiind în descreștere cu 16,82 mil. lei sau cu 23,60% față de luna precedentă și în creștere cu 18,13 mil. lei sau cu 49,93% comparativ cu aceeași lună a anului precedent.

Ponderele tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în august 2023, după volumul tranzacțiilor și după numărul tranzacțiilor, este reflectată în Diagrama nr. 4 și Diagrama nr. 5.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ ȘI ÎN CADRUL SISTEMULUI MULTILATERAL DE TRANZACȚIONARE (MTF)

Conform rapoartelor zilnice prezentate de SA "Bursa de valori a Moldovei", în august 2023 au fost înregistrate următoarele rezultate:

– pe piața reglementată a fost înregistrat un volum infim de 0,86 mil. lei în cadrul a 14 tranzacții de vânzare-cumpărare, ceea ce constituie 1,58% din volumul total al tranzacțiilor pe piața secundară. Mai bine de 86,94% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată au vizat acțiunile BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA;

– în cadrul MTF nu au fost efectuate tranzacții.

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIAȚEI REGLEMENTATE ȘI MTF

Conform rapoartelor prezentate de către entitățile supravegheate, în august 2023 în afara pieței reglementate și MTF au fost efectuate 162 de tranzacții în volum de 53,58 mil. lei sau 98,42% din volumul total al tranzacțiilor pe piața secundară.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de vânzare-cumpărare în valoare de 37,95 mil. lei sau 70,83% din totalul tranzacțiilor efectuate în luna august. Tranzacțiile ce rezultă din donații au constituit 11,53 mil. lei sau 21,52%, iar cele din moșteniri – 4,10 mil. lei sau 7,65% din volumul tranzacțiilor în afara pieței reglementate și MTF (Diagrama nr. 6).

În ianuarie-august 2023, pe piața secundară au fost efectuate 2949 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 424,68 mil. lei, volumul acestora înregistrând o descreștere cu 52,77 mil. lei sau cu 11,05% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 2).

Comisia Națională a Pieței Financiare:
MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (373 22) 859 401, www.cnpf.md
**Direcția generală dezvoltare instituțională
și relații externe:** tel. (373 22) 859 430

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 8 • 2023

PIAȚA DE CAPITAL

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul emitenților de valori mobiliare în august 2023

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Suma emisiei, lei	Numărul de acțiuni, unități	Valoarea nominală, lei	Data adoptării deciziei
<i>Emisiuni suplimentare</i>					
FÎNTÎNARUL*	MD14FNNTA1002	382 470	38 247	20	08.08.23
PAMELA	MD14PALM1009	75 780	7 578	10	08.08.23
DRUMUL VIILOR	MD14MUVI1002	240 000	240 000	1	21.08.23
FARMACIA IALOVENI	MD14LOVE1005	401 202	401 202	1	21.08.23
Î.M. ACCENT-INVESTMENT	MD14ACIV1008	300 000	30 000	10	29.08.23
INVENȚII-MDV*	MD14VENT1008	153 504	1 248	481	29.08.23
UNIFARM*	MD14UNIF1001	496 900	124 225	5	29.08.23
UZINA EXPERIMENTALĂ-MECANICĂ-32*	MD14DURL1004	187 650	31 275	16	29.08.23
CET-NORD	MD14CETN1001	722 020	72 202	10	29.08.23
TOTAL		2 959 526			

* Restructurarea emisiunii anterioare prin majorarea valorii nominale a unei acțiuni.

Tabelul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie-august 2022-2023

Ianuarie-august	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2022	91	366,48	38	3,17	2022	107,80	2151	477,45
2023	64	19,84	44	6,76	2841	398,08	2949	424,68

Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de acțiuni în august 2019–2023

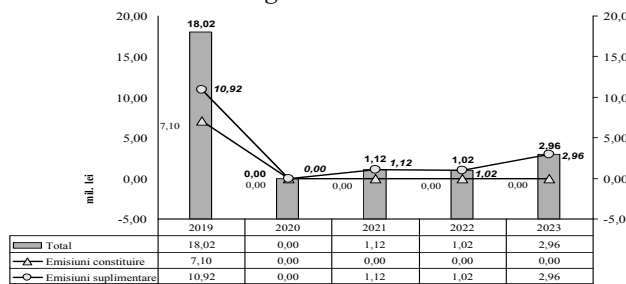

Diagrama nr. 2 Volumul emisiunilor de acțiuni în ianuarie–august 2019-2023

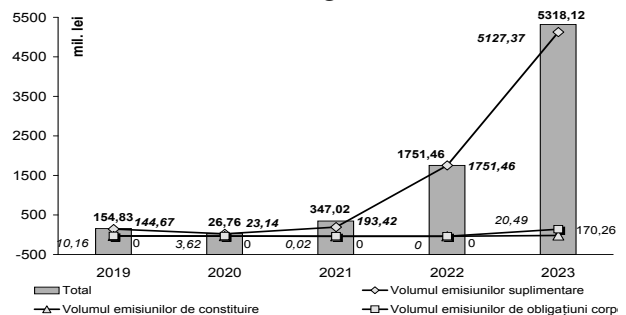

Diagrama nr. 3 Numărul emisiunilor de acțiuni în ianuarie–august 2019–2023

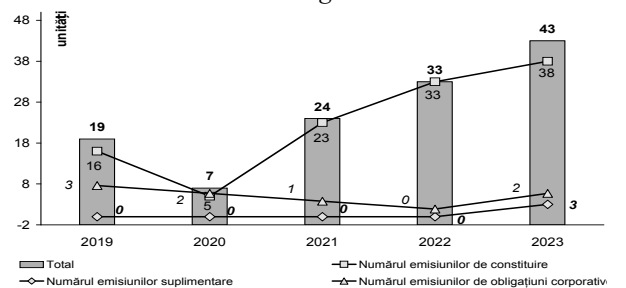

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, august 2023 (după numărul tranzacțiilor)

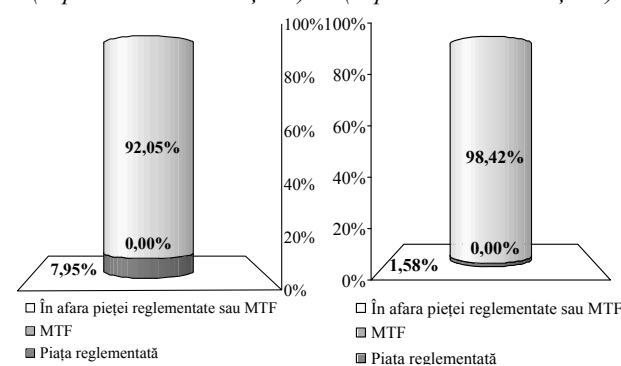

Diagrama nr. 5 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, august 2023 (după volumul tranzacțiilor)

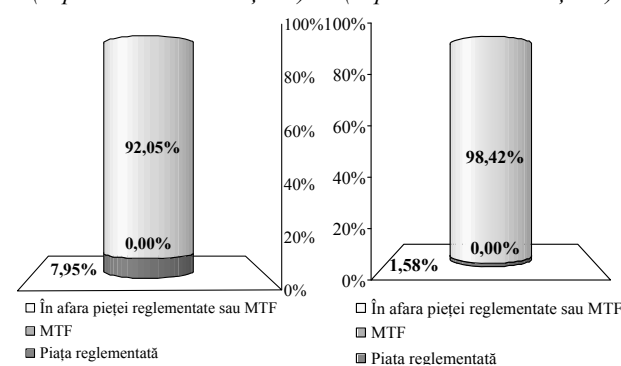
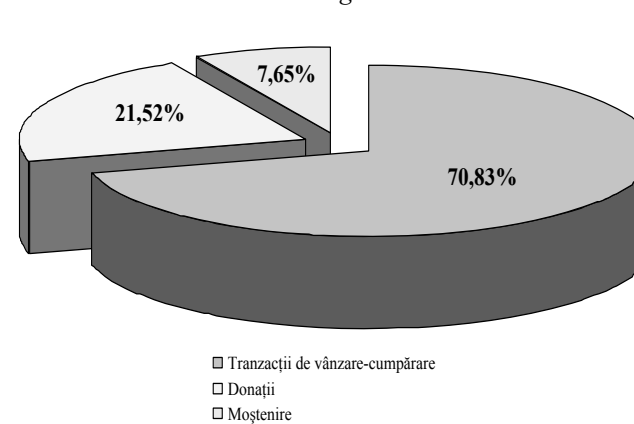

Diagrama nr. 6 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în luna august 2023

Obligația privind stocurile de gaze a fost majorată la 15% din consumul anual al Republicii Moldova, conform unei hotărâri a Guvernului

Până la data de 1 octombrie a fiecărui an calendaristic vor fi achiziționate și stocate volume de gaze în țări membre UE sau părți ale Comunității Energetice care să corespundă unui nivel de cel puțin 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor finali din Republica Moldova, calculat pentru ultimii cinci ani. Această obligație se prevede în modificările la legea gazelor naturale, aprobate de Guvern.

În ultimii cinci ani, Republica Moldova (malul drept al Nistrului) a consumat în medie circa 1 mlrd. m³ de gaze, respectiv, stocurile vor constitui aproximativ 150 mil. m³. În acest volum intră și stocurile de securitate, de 45,6 milioane m³, care sunt prevăzute pentru situații excepționale. Nivelul stocurilor de 15% din consum urmează a fi asigurat de titularul obligației de stocare desemnat de Guvern, începând cu 1 octombrie 2024.

Majorarea volumelor de gaze stocate corespunde regulamentelor UE și vine să garanteze siguranța și continuitatea furnizării de gaze. De asemenea, modificările la lege transpun directivele europene privind obligația pentru operatorul sistemului de transport al gazelor naturale din

Republica Moldova de a asigura capacitatea fizică bidirecțională permanentă pentru transportul gazelor naturale la toate interconexiunile cu țările vecine pentru garantarea securității aprovizionării cu gaze naturale, stabilirea procedurii de adoptare a deciziei coordonate cu privire la modalitatea de alocare transfrontalieră a costurilor, crearea cadrului juridic primar necesar adoptării de către Guvern a noului Regulament privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale.

Guvernul urmează să impună unui furnizor de gaze naturale sau unui trader, care dispune de experiență în efectuarea tranzacțiilor cu gaze natura-

le și stocarea acestora, obligația privind stocarea unei anumite cantități de gaze naturale. Cantitatea exactă urmează a fi stabilită de către Guvern.

Prin această măsură, Ministerul Energiei își propune să atenueze șocurile de preț pentru gazele naturale, gazele fiind achiziționate în perioada de vară, când de obicei prețurile sunt mai joase, pentru a fi utilizate în perioada de iarnă, asigurând astfel consumatorii cu prețuri accesibile și previzibile.

Titularul obligației de stocare desemnat va cumpra gazele naturale printr-o procedură competitivă de achiziție sau cu respectarea regulilor utilizate pe piețele de gaze naturale, pe platformele de tranzacționare pe care achiziționează gazele naturale. În mod excepțional, titularul obligației de stocare poate achiziționa gaze naturale prin intermediul unor contracte negociate direct, cu condiția demonstrării către ANRE a competitivității prețului de achiziție.

O altă prevedere inclusă în modificările la Legea gazelor vizează componenta de echitate, o

noțiune nouă ce presupune plata unică percepută de la consumator în cazul schimbării furnizorului și în cazul în care devierile financiare ale furnizorului depășesc valoarea de 5% a venitului reglementat. Amendamentul vine să elimine echivocul din actuala redacție și să descurajeze migrarea de conjunctură de pe piața reglementată pe cea liberă, sau deținerea simultană de două contracte, dintre care unul din contracte este încheiat cu un furnizor ce are impusă obligația de serviciu public, precum s-a întâmplat în primăvara acestui an.

În prezent unele prevederi adoptate sunt aplicate pe perioada stării de urgență, astfel modificarea legii le include în cadrul legal de bază.

Amendamentele la Legea gazelor au fost elaborate cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), prin intermediul Proiectului Securitatea Energetică a Republicii Moldova, și a Uniunii Europene, în cadrul Proiectului „Abordarea impactului crizei energetice în Republica Moldova”, implementat de PNUD Moldova.